

Motion till riksdagen 2022/23:1706

av **Johan Andersson m.fl. (S)**

Läringsutbildning för sotare

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utbildningssystemet för sotare ska ses över och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Behovet av skorstensfejare kommer framgent att vara stort då ett flertal i dag verksamma inom yrket kommer att lämna arbetsmarknaden till följd av pensionsavgångar.

Skorstensfejare arbetar inom området brandskydd och energi. Till arbetsuppgifterna hör att rensa skorstenar från sot, kontrollera eldstäder och rengöra ventilationsanläggningar. Skorstensfejare, som också ofta kallas för sotare, förebygger brand och bidrar till att spara energi. En viktig arbetsuppgift är att rengöra och inspektera rökgasvägar i eldstäder och i skorstenar. Rengöringen minskar risken för att det ska börja brinna i kanalerna men gör också att det går åt mindre bränsle för uppvärmning.

Samtidigt som kravet på sotning är en del av lagen om skydd mot olyckor, minskar antalet utbildade sotare. Sotningsutbildningen utförs idag av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och sker på en plats i Sverige, Rosersberg. Utbildningen består av schemalagda aktiviteter online och fysiska träffar vid MSB:s skola. Utbildningen har endast ett fåtal platser där det antas 28 elever per termin.

Trots att det är ett högt söktryck till utbildningen möter inte antalet utbildningsplatser behovet av utexaminerade sotare. Ett problem som skolan har är att många som söker till den 20 veckor långa utbildningen aldrig har för avsikt att bli sotare. Det finns elever som söker till utbildningen för att få tillräckligt med extra poäng och komplettera till annan/andra utbildning/ar och på så sätt kunna tillgodoräkna sig fulla studiemedel. Kommunal har tillsammans med branscharbetsgivaren påpekat detta för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Myndigheten är medveten om problemet men menar att dagens regelverk inte medger någon form av selektering i antagningsprocessen eller kvotering av elever som har en lärlingsplats hos en arbetsgivare.

Arbetsgivare som idag anställer en sotarlärling kan idag inte garantera plats på sotarutbildningen för lärlingen för att få den nödvändiga grundutbildning som behövs, i synnerhet när sådana krav ställs i en upphandling, bara för att elever som inte avser att bli sotare upptar platser för att bli beviljade ökad mängd studiemedel. Detta betyder att arbetsgivare idag avstår att anställa en lärling eftersom de inte vet om de kan använda lärlingen för framtida arbetsuppgifter. Därför bör utbildningssystemet för sotare ses över. I ett framtida nationellt kvalitetssäkrat lärlingssystem bör det övervägas om utbildningsplatserna ska kopplas till en lärlingsplats hos en arbetsgivare.

Johan Andersson (S)

Teresa Carvalho (S)

Johan Löfstrand (S)

Eva Lindh (S)

Mattias Ottosson (S)